

ETELÄ-SAVON
MAAKUNTALIITTO

Etelä-Savon maakuntaliiton talous- ja toimintasuunnitelma 2019 - 2021

Etelä-Savon maakuntaliiton julkaisu 154:2018

Julkaisutiedot**Julkaisija:**

Etelä-Savon maakuntaliitto
Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli
puhelin 015 321 130
email kirjaamo@esavo.fi
faksi 015 321 1359

Kotisivu:

www.esavo.fi

Julkaisu:

Etelä-Savon maakuntaliiton talous- ja toimintasuunnitelma 2019 - 2021
Julkaisusarjan nro: 154/2018
ISBN 978-952-5932-52-2 (PDF)
ISSN 1455-2930

Mikkeli 2018

SISÄLLYSLUETTELO

MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS	1
TYÖTÄ KOKO ETELÄ-SAVON HYVÄKSI	3
ALUEKEHITYS JA ALUEIDEN KÄYTTÖ - MAAKUNTAOHJELMAA JA MAAKUNTAKAAVAA TOTEUTETAAN, UUSIA ALUEKEHITTÄMISEN VÄLINEITÄ VALMISTELLAAN	5
Aluekehityksen ja aluesuunnittelun keskeiset prosessit - näillä maakuntaliitto luo edellytyksiä maakunnan positiiviselle kehitykselle	7
EDUNVALVONTA, YHTEISTYÖ JA VIESTINTÄ	13
TALOUDELLISET VOIMAVARAT	15
Talousarvio 2019	15
Talousarvion rakenne	16
Talousarvioehdotukseen sisältyvät hankkeet	17
Talousarviotaulukot vuosille 2019 - 2021	18
● Investointiosa	18
● Rahoitusosa	18
● Tuloslaskelmaosa	19
● Käyttötalousosa	21
● Henkilöstö	22
● Kuntien maksusuudet	23

Maakuntajohtajan katsaus

Etelä-Savo 2019

Taittuuko Suomen vahva talouskehitys

Suomen talouskasvu on ollut viime aikoina vahvaa. Kokonaistuotannon arvioidaan tänä vuonna kasvavan 2,8 %. Sen seurauksena ylitetään vuoden 2008 tuotannon taso. Kasvun odotetaan kuitenkin hidastuvan ensi vuonna. Suomen talouteen ja Etelä-Savon kasvunäkymiin vaikuttaa merkittävästi kansainvälisen talouden kehitys. Suurimmat kansainväliset riskit liittyvät talouskasvun hidastumiseen, kauppasotien laajenemiseen, kiristyvään rahapolitiikkaan ja euro-alueen sisäiseen eriytymiskehitykseen.

Etelä-Savon kasvu muuta maata jäljessä

Koko maan talouskasvu on vaikuttanut myönteisesti Etelä-Savossa. Työttömyys on maakunnassa laskenut nopeasti ja oli elokuun lopussa maan keskitasoa. Erityisesti nuorisotyöttömyys on Etelä-Savossa nopeasti alentunut. Viennin kasvu on lisännyt erityisesti teollisuuspuun hakuaita maakunnassa, minkä seurauksena hakuumäärät ovat vuosia olleet maan suurimmat. Myönteinen kehitys on jatkunut alkuvuoden ajan. Metsänomistajien kantorahatulot ovat edelleen kasvussa.

Myönteisestä kehityksestä huolimatta Etelä-Savon yritykset eivät ole päässeet täysin mukaan koko maan kasvuvauhtiin. Vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihdon kasvua oli Etelä-Savossa 3,5 %, kun yritysten liikevaihto koko maassa kasvoi 5,3 %. Vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä Etelä-Savossa henkilöstön määrä kasvoi 2,1 % kun vastaava luku valtakunnallisesti oli 3,6 %.

Etelä-Savon haasteet

Maakunnan suurimmat haasteet liittyvät kansainvälistymiseen, työvoiman kysynnän ja tarjonnan puutteelliseen kohtaantoon, osaavan työvoiman saatavuuteen, ikärakenteen muutokseen varautumiseen ja väestön vähenemiseen. Talouden kasvun kiihtyminen koko maassa imee Etelä-Savosta työvoimaa kasvualueille.

Muuttoliike vähentää lyhyellä aikavälillä työttömyyttä. Pidemmällä aikavälillä osaavan työvoiman saatavuus yrityksissä kuitenkin vaikeutuu. Tarvittaisiin nykyistä laajempia panostuksia tutkimus- ja kehitystoimintaan ja siten uusiin innovaatioihin ja työllistämiseen. Myös investoijien puute, supistuvat paikallismarkkinat ja yritystoiminnan jatkajien vähäisyys ovat Etelä-Savon haasteita.

Ongelmiin löydettävä ratkaisuja

Maakunnan väestön kokonaisuusmuutos on jatkunut vuoden 2018 alkupuolella edelleen negatiivisena. Elokuun loppuun mennessä väestön kokonaisvähennys oli 1767 henkilöä. Kuten aiempina vuosina suurin huoli koskee muuttotappiota. Nuorten muuttotappiota ei ole kyetty alentamaan.

Opettajankoulutuksen siirtäminen Savonlinnasta Joensuuhun vuonna 2018 on aiheuttanut Savonlinnan kaupungille ja koko maakunnalle raskaat väestölliset ja taloudelliset menetykset.

Maakuntaohjelmaa pannaan täytäntöön

Maakuntaohjelman 2018–2021 täytäntöönpanoa jatketaan. Maakuntaohjelma perustuu vuonna 2016 hyväksytyyn Etelä-Savon maakuntastrategiaan. Maakuntaohjelman toimenpiteet edistävät ihmisten hyvinvointia, elinkeinoelämän kasvua ja kansainvälistymistä, matkailua, biotalouden tuotantoa sekä älykästä erikoistumista.

EU:n koheesipolitiikka keskeinen osa edunvalvontaa

Vuoden 2018 toukokuussa julkistettiin Euroopan Unionin monivuotiset rahoituskehukset vuosille 2021–2027. Niillä on keskeinen vaikutus EU:n koheesipolitiikkaan ja siten Etelä-Savon saamaan EU-rahoitukseen. Etelä-Savon maakuntaliiton tavoitteena on Itä- ja Pohjois-Suomen erityispiirteiden huomioon ottaminen ja riittävän koheesiorahoituksen turvaaminen näille alueille tulevalla EU:n ohjelmakaudella.

Liikenneasiat korostuneesti esillä

Vuoden 2018 aikana on Etelä-Savon ja muiden Itä-Suomen maakuntien yhteistyö liikenneasioissa tiivistynyt. Tärkein viiden Itä-Suomen maakunnan yhteinen tavoite on ollut raideyhteyksien nopeuttaminen Helsingistä sekä Savon että Karjalan radoilla. Strategisen yhteistyön lisääminen ja vahvistaminen liikenneasioissa on keskeinen osa Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteisiä hallitusohjelmatavoitteita.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu

Pääasiallinen vastuu maakunta- ja sote-uudistuksen toteuttamisesta on siirtynyt maakunnille. Vuoden 2016 aikana käynnistynyt uudistuksen esivalmistelu on toteutettu maakuntaliiton vetovastuulla ja pääosin valtion rahoittamana. Kesäkuussa maan hallitus antoi ilmoituksen, että uusien maakuntien toiminnan käynnistyminen siirtyy vuoden 2021 alkuun. Samalla nykyisen Etelä-Savon maakuntaliiton toiminta kuntayhtymänä päättyisi vuoden 2020 lopussa.

Tätä kirjoitettaessa maakunta- ja sote-uudistuksen lainsäädännön hyväksyminen on edelleen eduskunnan päätettävänä. Hallituksen tavoitteena on lakien hyväksyminen vielä vuoden 2018 aikana.

Mikäli eduskunta hyväksyy uudistusta koskevan lainsäädännön, siirtyisi uudistuksen valmistelu väliaikaisen toimielimen tehtäväksi lakien voimaantulon myötä vuoden 2019 alkupuolella. Tällöin rahoitus siirtyisi kokonaan valtion vastuulle. Etelä-Savossa maakuntahallitus vahvisti 23.4.2017 väliaikaisen toimielimen kokoonpanon.

Maakunta- ja sote-uudistusta on valmisteltu hyvässä yhteistyössä siirtyvien organisaatioiden ja kuntien kesken. Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu on Etelä-Savossa perustunut laajaan yhteistyöhön, jossa mukana ovat siirtyvien viranomaisten ja kuntien ohella maakunnan poliittiset puolueet, henkilöstö ja erilaiset sidosryhmät.

22.10.2018
Pentti Mäkinen
maakuntajohtaja

Työtä koko Etelä-Savon hyväksi

Maakuntaliiton ylin päättävä elin, maakuntavaltuusto, aloitti nykyisen toimikauden syksyllä 2017. Maakuntavaltuustossa on 67 jäsentä ja sen poliittinen jakauma on seuraava:

- Suomen Keskusta 24
- Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue 18
- Kansallinen Kokoomus 11
- Vihreä liitto 6
- Perussuomalaiset 4
- Suomen Kristillisdemokraatit 3
- Vasemmistoliitto 1

Maakuntavaltuusto kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Maakuntaudistuksen valmistelu voi edellyttää valtuuston kokoontumista useamminkin vuoden 2019 aikana.

Maakuntahallitus on 13-jäseninen ja siinä paikkajakauma on seuraava:

- Suomen Keskusta 5
- Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue 4
- Kansallinen Kokoomus 2
- Perussuomalaiset 1
- Vihreä liitto 1

Maakuntahallitus kokoontuu 10 – 12 kertaa vuodessa.

Tarkastuslautakunta toimikaudella 2017–2021 on 5-jäseninen ja siinä ovat edustettuina maakunnan kolme suurinta poliittista puoluetta.

Maakuntajohtajan johdossa ja hänen alaisuudessaan toimii maakuntaliiton virasto, jossa on 30 ammattilaista tekemässä työtä maakunnan hyväksi.

MAAKUNTALIITON HENKILÖSTÖ YKSIKÖITTÄIN JA HENKILÖTYÖVUODET 2019.

Virasto jakaantuu yksiköihin, jotka ovat:

Yksikkö	Henkilömäärä	Htv 2019
Aluekehitys	11	10,04
Aluesuunnittelu	5	4,72
Hallinto- ja kehittäminen	14	12,77
- josta maakuntajohtajan esikunta	3	3
Yhteensä	30	27,2

Virasto resurssineen huolehtii siitä, että liitto pystyy toimimaan ja saavuttamaan sille asetetut tavoitteet.

Maakuntauudistuksen valmistelu

Maakuntaliitto on koordinoanut maakuntauudistuksen valmistelua ja valtion siihen osoittamaa rahoitusta vuodesta 2016. Vuoden 2019 osalta on tarkoituksena, että maakunnat perustetaan ja uudistuksen valmistelu siirtyy omaan organisaatioon. Maakuntaliitto hoitaa uuden organisaation käytännön valmistelut yhdessä muiden uuteen maakuntaan liittyvien organisaatioiden edustajien kanssa. Vuoden 2019 alussa maakuntaliitto hoitaa uudistuksen esivalmistelun talousraportoinnin valtiovarainministeriölle.

Tavoitteet vuodelle 2019:

- Hallinnon, taloushallinnon ja hankkeiden maksatuksen prosesseja sujuvoitetaan
- Johtamisprosesseja kehitetään edelleen, tavoitteena laadukkaat palvelut niin liiton virastossa kun sidosryhmäyhteistyössäkin
- Toimintaprosesseja tiivistetään entisestään ja tavoitellaan tehokkaita organisointimalleja

Aluekehitys ja alueiden käyttö - maakuntaohjelmaa ja maakuntakaavaa toteutetaan, uusia aluekehittämisen välineitä valmistellaan

Maakunnan menestys tarkoittaa sitä, että ihmisillä on työtä ja toimeentuloa, arki sujuu, asukkaat ja ympäristö voivat hyvin ja maakunta houkuttelee asukkaita, investointeja ja matkailijoita. Tätä tavoitellaan maakunnan omia vahvuuksia kestävästi hyödyntäen ja älykkäästi erikoistuen.

Maakuntavaltuusto hyväksyi marraskuussa 2017 Etelä-Savon maakuntaohjelman vuosille 2018–2021. Kokonaisumaakuntakaavan valtuusto hyväksyi jo syysvaltuustossa 2016. Maakuntaohjelma ja maakuntakaava perustuvat vuoden 2016 lopussa valmistuneen maakuntastrategian kolmelle kärjelle, jotka ovat metsä, ruoka ja vesi. Maakuntaohjelman tavoitteet ja toimenpiteet edistävät ihmisten hyvinvointia, elinkeinoelämän kasvua ja kansainvälistymistä, matkailua, biotalouden tuotantoa sekä älykästä erikoistumista.

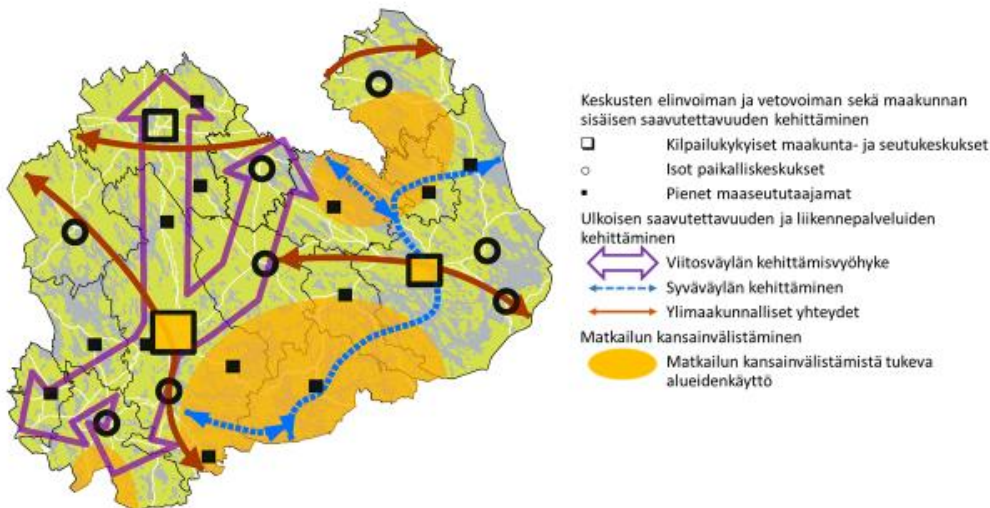
ETELÄ-SAVON MAAKUNTAOHJELMAN TEEMAT JA TAVOITTEET

Maakuntaliitto toteuttaa ja edistää vuonna 2019 maakuntaohjelmaa ja maakuntakaavaa omalta osaltaan mm. hankerahoitusta ohjaamalla, yhteistyötä kokoamalla ja edunvalvonnan keinoin asioita edistäen ja resursseja vahvistaen. Tähän työhön tarvitaan kaikkien maakunnan toimijoiden ja asukkaiden osaamista ja yhteistä osallistumista.

Etelä-Savon maakuntakaavan ja alueidenkäytön kehittämisen painopisteitä ovat taajamien elinvoiman, saavutettavuuden ja matkailun kehittäminen. Maakunnallinen ja valtakunnallinen liikennejärjestelmätyö sekä uuden hallituskauden liikennepolitiikkaan vaikuttaminen yhteistyössä muiden Itä-Suomen maakuntien kanssa ovat maakunnan keskeisiä tehtäviä vuonna 2019. Maakunnallisen liikennejärjestelmätyön puitteissa selvitetään maakunnan asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden sekä yritysten ja julkisen sektorin liikennetarpeet. Vastaavasti tarkastellaan myös ylimaakunnallisesti koko Itä-Suomen ulkoisen saavutettavuuden haasteita ja kootaan lähivuosien keskeisimmät investointitarpeet maakunnassa ja Itä-Suomi tasolla. Maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa puhtaasti paras Etelä-Savo etsii keinoja myös ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

ALUEIDENKÄYTÖN KEHITTÄMISPERIAATTEET ETELÄ-SAVON MAAKUNTAKAAVASSA

Maakuntaohjelman ja -kaavan merkitys kasvavat maakuntauudistuksen myötä. Niiden toimeenpano kytkeytyy valtion ja maakunnan välillä vuosittain käytävään aluekehittämisen keskusteluun ja sitä kautta valtion budjettivalmisteluun. Aluekehittämisen keskustelua on harjoitettu helmikuussa 2018. Maakuntauudistuksen siirtymisen vuoksi seuraavakin kierros on vielä harjoittelukierros, ja se ajoittuu vuoden 2019 alkuun. Syksyllä 2019 käydään oikea, vuoden 2021 budjettiin vaikuttava keskustelukierros.

Euroopan unionin koheesipolitiikan ratkaisut vaikuttavat merkittävästi Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämisedellytyksiin. Euroopan komissio julkisti toukokuun 2018 alussa budjettikehysesityksensä vuosille 2021-2027 ja kesäkuussa mm. keskeiset koheesio- ja maatalouspolitiikan asetusesitykset. Suomen kantaa komission esitykseen valmistellaan edelleen (syksy 2018). Suomen ja sen alueiden rahoitussaan to muodostuu eri tavoin vaikuttavien aluekategorioiden ja rahoituskriteereiden mukaan, eikä komissio ole riittävästi avannut jäsenmaille tätä osin tulinnanvaraista ja monimutkaista laskentatapaa. Itä- ja Pohjois-Suomen kannalta olennaista on, että harvan asutuksen kriteerillä saatava perustuki kohdistuu alueelle ja että Itä- ja Pohjois-Suomen liittymissopimukseen kirjatun harvan asutuksen erityistuen reaalitaso ei alene. Myös pitkälle Venäjän rajalle halutaan rahoitusratkaisussa huomiota.

Aluekehityksen ja aluesuunnittelun keskeiset prosessit – näillä maakuntaliitto luo edellytyksiä maakunnan positiiviselle kehitykselle

Maakuntaliiton aluekehittämisen ja aluesuunnittelun prosessien tavoitteet vuodelle 2019:

- Aluekehityksen ennakointi ja tietopalvelu tuottavat tarpeellista ja oikeaa tietoa käyttökelpoisessa muodossa laajasti käyttöön. Ennakointi tuottaa aineistoa myös maakunnan ja valtion neuvottelumenettelyn tarpeisiin.
- Maakuntastrategia ja maakuntaohjelma edistävät ja mahdollistavat maakunnan tavoiteltua kehitystä. Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma konkretisoi kehittämislinjauksia, kokoaa edunvalvonnan tarpeita ja tuottaa pohjaa maakunnan vuoropuhelulle valtion kanssa.
- Rakennerahasto-ohjelma tukee tehokkaasti ja vaikuttavasti maakuntastrategian ja -ohjelman toimeenpanoa.
- Maakuntaan tulee merkittävästi myös muuta kansallista ja EU-kehittämis- ja investointirahoitusta ja yksityisiä investointeja.
- Maakunta vaikuttaa EU:n tulevan budjettikauden valmisteluun.
- Maakuntakaavan toteuttaminen ja liikennejärjestelmätyö edistävät ja mahdollistavat maakunnan tavoiteltua kehitystä.
- Elinvoimapolitiikan edellytyksiä vahvistetaan maakunnan sisäisessä ja ulkoisessa yhteistyössä.
- Maakuntauudistuksessa valmistellaan laajasti alue- ja elinvoimapolitiikkaa

Tätä teemme vuonna 2019:

Maakuntaliitto kehittää edelleen aluekehityksen ennakointia ja tietopalvelua ja levittää tuloksia laajasti toimijoiden käyttöön.

- o Maakuntaliitto kokoaa ja analysoi ennakointitietoa sekä laatii ajankohtaisia tulevaisuuskatsauksia ja selvityksiä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisiltä aihealueilta.
- o Maakuntaliitto tuottaa maakunnan tilannekuvan kannalta keskeistä aineistoa mm. valtion ja maakuntien neuvottelumenettelyn tarpeisiin.
- o Maakuntaliitto tehostaa ja systematisoi maakunnan tulevaisuusskenaarioiden seuranta ja skenaarioiden käyttöä maakunnan kehittämisessä.
- o Maakuntaliitto vakiinnuttaa maakunnan ennakointiverkon toimintatavan siten, että se on käytössä maakuntauudistuksen astuessa voimaan.
- o Maakuntaliitto jatkaa yhdessä koulutuksen järjestäjien ja työelämän toimijoiden kanssa koulutustarpeiden ennakointia ja kehittää ennakointiprosessia.
- o Maakuntaliitto kehittää edelleen tilasto-, paikka- ja muuta tietopalvelua kuntien ja yhteistyökumppaneiden suuntaan sekä maakunnan kehittämisen tueksi.
- o Maakuntaliitto toteuttaa ESR-rahoitteista Ennakointiverkko-hanketta (1.4.2017–31.3.2019). Ennakoinnin kehittämistä jatketaan uudessa hankkeessa (1.4.2019–31.3.2022).

Maakuntaliitto toteuttaa/edistää maakuntastrategian ja maakuntaohjelman tavoitteita kaikessa tekemisessään ja kaikissa prosesseissaan.

- o Etelä-Savon maakuntastrategia – Puhtaasti paras! – on uuden maakuntalain tarkoittaman maakuntastrategian elinvoimaosion perusta.
- o Maakuntaohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma ovat pohjana uuden maakunnan toimintaa simuloivassa aluekehittämisen keskustelussa ja budjettineuvottelussa. Maakuntaudistuksen siirtymisen vuoksi vuoden 2019 alkupuolella käydään vielä uusi simulointikierrös.
- o Maakuntaliitto laatii yhteistyössä jäsenkuntien, ELY-keskuksen ja muiden keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman ja tarkistaa tarvittaessa rakennerahasto-ohjelman rahoitussuunnitelman vuodelle 2020. Toimeenpanosuunnitelmaa kehitetään edelleen maakunnan kehittämisen ja edunvalvonnan työkaluna ja viestinnän ja vuoropuhelun tarpeisiin.

Rakennerahasto-ohjelma 2014–2020 toteuttaa maakuntaohjelmaa.

- o Maakuntaliitto ohjaa, edistää ja seuraa aluekehitysviranomaisena Suomen rakennerahasto-ohjelman 2014–2020 toimeenpanoa maakunnassa ja Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyössä. Liitto seuraa ohjelman rahoituskehysten käyttöä, suuntaa hakuja ja kehittää hakumenettelyjä ja hanketoimintaa sekä seuraa hankerahoitusta ja ohjelman vaikuttavuutta. Maakuntaliiton vetovastuulla toimivat maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) ja sen sihteeristö ovat tässä työssä keskeiset yhteistyöfoorumit. Etelä-Savo saa ohjelmasta yhteensä noin 177 miljoonaa euroa EU:n ja valtion rahoitusta vuosina 2014–2020. Maakunnalla on vuosina 2019–2020 käytettävissään uutta myöntövaltuutta ohjelman hankkeisiin yhteensä 51,7 M€, josta 35,5 M€ EAKR+valtio ja 16,2 M€ ESR+valtio. Maakuntaliiton, ELY-keskuksen ja mahdollisten muiden viranomaisten myöntövaltuudet sovitaan rahoitussuunnitelmassa, jonka MYR hyväksyi 19.10.2018 [rahoitussuunnitelmaan 2019–2020.](#)
- o Maakuntaliitto toteuttaa välittävänä viranomaisena Suomen rakennerahasto-ohjelmaa 2014–2020 maakunnassa ja Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyössä. Maakuntaliitto osoittaa rahoitusta maakuntaohjelman mukaisiin hankkeisiin ja seuraa hankkeiden vaikuttavuutta. Maakuntaliitolla on käytettävissään uutta myöntövaltuutta ohjelman hankkeisiin yhteensä noin 18 M€ (EAKR+valtio) vuosina 2019–2020.

Muuta ohjelmatyötä ja rahoituksen saamista maakuntaan edistetään.

- o Maakuntaliitto osallistuu Kaakkois-Suomi – Venäjä ENI CBC -ohjelman toimeenpanoon. Ohjelman hallintoviranomaisena toimii Etelä-Karjalan liitto. Ohjelman kokonaisrahoitus vuosina 2014–2020 on yhteensä 72 miljoonaa euroa, josta puolet on EU-rahoitusta ja toinen puoli Suomen ja Venäjän rahoitusosuutta. Linkki ohjelman sivuille: <https://www.sefrcbc.fi/fi/>
- o Maakuntaliitto osallistuu muuhun kansainväliseen, kansalliseen ja alueelliseen ohjelma- ja hanketyöhön sekä edistää rahoituksen saamista maakuntaan ja hanketoimijoiden pääsyä rahoituksen piiriin. Liitto toimii aktiivisesti Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kansainvälisessä verkostossa ja muilla kansainvälisen yhteistyön foorumeilla vahvistaen kumppanuusverkostoja ja etsien rahoitusmahdollisuuksia. Maakuntaliitto syventää Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa -pilotissa aloitettua yhteistyötä.

Vuoden 2020 jälkeiseen EU-budjettikauteen valmistaudutaan ja vaikutetaan.

- o Maakuntaliitto osallistuu tulevan EU-budjettikauden sisältöjä ja rahoitusta koskevaan kotimaiseen ja eurooppalaiseen edunvalvontatyöhön ja ohjelmavalmisteluun yhdessä muiden maakuntien (erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Kaakkois-Suomen), ministeriöiden (erityisesti TEM, EU4-jaosto sekä ohjelmavalmistelu kumppanuuselin), kansainvälisten kumppaneiden (erityisesti NSPA-alue, Pietari ja Leningradin alue) sekä maakunnan toimijoiden kanssa.
- o Maakuntaliitto pitää Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston apua käyttäen tiiviisti yhteyttä EU-instituutioihin, ensisijaisesti Euroopan komissioon ja parlamenttiin.
- o Elinkeinot murroksessa -pilotti vahvistaa maakuntien keskusteluyhteyttä komission alue- ja kaupunkikehityksen pääosaston kanssa.

Maakuntakaavan ja liikennejärjestelmätön avulla edistetään tavoiteltua kehitystä.

- o Maakuntaliitto edistää maakuntakaavan toteuttamista ylläpitämällä kaavan seuranta ja laatimalla maakuntakaavan seurantaraportin ja toteuttamista edistäviä selvityksiä.
- o Maakuntaliitto koordinoi seudullista, maakunnallista ja ylimaakunnallista liikennejärjestelmäsunnittelua ja liikenteen edunvalvontaa sekä kehittää maakunnan elinvoimaa tukevaa liikennejärjestelmää.

Elinvoimapolitiikan edellytyksiä vahvistetaan ja maakuntaudistusta valmistellaan tavoitteena alue- ja elinvoimapolitiikkaa kokoava, integroitu ja kustannustehokas toiminta ja organisoituminen.

- o Maakuntaliitto on aktiivinen toimija elinvoimapolitiikan menetelmien kehittämiseen liittyvissä valtakunnallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa, työryhmissä ja päätöksentekoon vaikuttamisessa.
- o Maakuntaliitto on maakuntaudistuksen valmistelussa vetovastuussa alueiden kehittämisen ja aluesuunnittelun valmisteluryhmissä ja osallistuu ELY-keskuksen vetämien kasvupalveluiden ja maatalouden valmisteluryhmien työhön. Valmistelun painopistettä siirretään yksityiskohtaisemman sisältövalmistelun ohella elinvoimatoimialan kokonaisuuden valmisteluun.
- o Maakuntaliitto osallistuu ja vaikuttaa aktiivisesti maakuntien elinvoimapolitiikkaan liittyvään valtakunnalliseen valmisteluun ja maakuntien yhteistyöhön.
- o Maakuntaliitto neuvottelee ja sopii yhdessä muiden maakuntien kanssa tienpidon yhteistyöalueesta.

Maakuntaliiton sisällölliset kehittämistavoitteet maakuntaohjelmasta:

- Hyvinvoivat ihmiset ja ympäristö – Etelä-Savo on sujuvan arjen ja laadukkaan ympäristön maakunta
- Elinkeinoelämän kasvu ja kansainvälistyminen – Etelä-Savo kasvaa kansainvälisyydestä ja digitaalisuudesta
- Matkailu ja vapaa-aika – Etelä-Savo kansainvälistää Saimaan matkailua
- Kestävä biotalous – Etelä-Savo synnyttää biotalouteen uutta liiketoimintaa ja innovatiivisia, kestäviä toimintamalleja
- Älykäs erikoistuminen ja innovaatiot – Etelä-Savo luo ketteriä innovaatioita strategisilla kärkialoilla

Tätä teemme vuonna 2019:

Etelä-Savo on sujuvan arjen ja laadukkaan ympäristön maakunta.

- o Maakuntaliitto edistää ja tukee Etelä-Savon kulttuurin tulevaisuusohjelman toimeenpanoa.
- o Maakuntaliitto edistää ja tukee Etelä-Savon kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteuttamista.
- o Maakuntaliitto vahvistaa kulttuuritoimijoiden ja hyvinvointitoimijoiden verkostomaista yhteistyötä.
- o Maakuntaliitto osallistuu maakunnallisen hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseen ja tukee kuntia hyvinvoinnin edistämässä.
- o Maakuntaliitto tukee ennakoivaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä
- o Maakuntaliitto edistää osallisuutta tekemällä yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden, erilaisia vähemmistöjä edustavien tahojen kanssa sekä tukemalla asukasosallisuutta ja nuorten osallisuutta.
- o Maakuntaliitto edistää terveysteknologisten ja digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa maakunnan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioimijoiden ja yritysten kanssa.
- o Maakuntaliitto on mukana vahvistamassa oppi- ja tutkimuslaitosten yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa sekä tukee ammatillisen koulutuksen reformin tuomaa muutosta.
- o Maakuntaliitto jalkauttaa Etelä-Savon koulutusstrategiaa mm. koulutuksen järjestäjien yhteisen koulutusfoorumin muodossa.
- o Maakuntaliitto edistää Etelä-Savon saavutettavuutta ja sujuvaa arkea ajamalla maakunnan liikenteellistä etua, korostamalla perusväylänpidon ja korjausvelan hoitamista sekä edistämällä Itä-Suomen liikennestrategiassa priorisoitujen väylä- ja tiehankkeiden toteuttamista.
- o Maakuntaliitto laatii maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja tekee siihen liittyviä selvityksiä. Puhtaasti paras Etelä-Savo etsii keinoja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimistyössä 2018-2019.
- o Maakuntaliitto laatii maakunnallisen tietoliikennestrategian.

- o Maakuntaliitto edistää taajamien elinvoimaisuutta ja uusiutumista sekä yhteistyötä, verkostoitumista, tiedonkulkua ja kokemusten vaihtoa. Maakuntaliitto selvittää taajamien rakenteen jarakennuskannan nykytilaa, arvoja ja uusiokäyttömahdollisuuksia. Modernin arkkitehtuurin kohteiden inventointi ja arvottaminen saadaan Etelä-Savon osalta valmiiksi.
- o Maakuntaliitto ylläpitää Etelä-Savon kulttuuriperintötietokantaa ja edistää maakunnan kulttuuriympäristöstrategian toteuttamista.
- o Maakuntaliitto hoitaa Saimaan virkistysalueyhdistyksen hallinnon ja edesauttaa luonnon virkistyskäyttöä ja luontomatkailun kehittämistä.
- o Maakuntaliitto edistää vesienhoitosuunnitelmien toimenpideohjelmien toteuttamista.
- o Maakuntaliitto edistää saimaannorpan ja Saimaan uhanalaisten kalalajien suojelua ja suojelun, kalastuksen ja matkailun yhteensovittamista.
- o Maakuntaliitto ottaa huomioon ilmastonmuutoksen torjumisen ja siihen sopeutumisen sekä kestävä kehityksen periaatteet kaikessa kehittämissuunnittelussaan sekä edistää vähähiilisten hankkeiden syntymistä.

Etelä-Savo kasvaa kansainvälisyydestä ja digitaalisuudesta.

- o Maakuntaliitto edistää liiketoiminnan ja arvonlisän syntymistä ja kasvua erityisesti metsään, ruokaan ja veteen perustuvien tuotantoketjujen kaikissa osissa.
- o Maakuntaliitto parantaa yritysten edellytyksiä vastata toimintaympäristön muutoksiin.
- o Maakuntaliitto vahvistaa elinkeinoelämän kilpailukykyä, uusiutumista, kasvua ja kansainvälistymistä.
- o Maakuntaliitto hallinnoi D.O.Saimaa laatu- ja alkuperämerkkiä sekä edistää merkin tunnettuutta ja elintarvike- ja luovien alojen kansainvälistymistä.
- o Maakuntaliitto luo kasvulle edellytyksiä edistämällä ennakoivaa ja kysyntää vastaavaa maankäyttöä, ohjaamalla kuntakaavoitusta sekä edistämällä muulla tavoin maakuntakaavan toteutumista.
- o Maakuntaliitto luo kasvuedellytyksiä edistämällä Itä-Suomen liikennestrategian toteutumista mm. selvitys- ja hanketyöllä sekä vaikuttamalla uuden hallituskauden liikennepolitiikkaan ja valtakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön yhteistyössä muiden Itä-Suomen maakuntien kanssa.

Etelä-Savo kansainvälistää Saimaan matkailua.

- o Maakuntaliitto edistää ja tukee Etelä-Savon matkailustrategian 2014–2020 toteuttamista.
- o Maakuntaliitto edistää niin Saimaan kuin Lakelandin mittakaavassa tehtävää tiiviimpää yhteistyötä matkailun kansainvälisessä markkinoinnissa ja tukee tähän liittyvää tuotekehitystyötä.
- o Maakuntaliitto toimii verkostomaisesti matkailun kehittämiseksi: osallistuu Visit Finlandin alueellisten asiantuntijoiden verkostoon, toimii Saimaa-strategiaryhmässä sekä vahvistaa maakunnan matkailutoimijoiden verkostomaista yhteistyötä.
- o Maakuntaliitto tukee ja edistää maakunnan lähiruoka- ja luomutuotantoon perustuvaa ruokakulttuurin ja ruokamatkailun kehittämistyötä.
- o Maakuntaliitto edistää Unesco Global Geopark -statuksen saamista eteläiselle Saimaalle sekä edistää Saimaan luontomatkailutarjonnan laaja-alaista profiloimista LakeSaimaa – Purest Finland brändin mukaisesti.

- o Maakuntaliitto edistää vapaa-ajan asumisen ja vapaa-ajan palvelujen kehittämistä.
- o Maakuntaliitto edistää matkailua ja vapaa-ajan aktiviteetteja palvelevan infrastruktuurin parantamista.

Etelä-Savo synnyttää biotaloutteen uutta liiketoimintaa ja innovatiivisia, kestäviä toimintamalleja.

- o Maakuntaliitto edistää ja tukee maakunnan strategisten kärkien – metsän, ruoan ja veden – tuotteistamista korkean lisäarvon biotaloustuotteiksi ja -palveluiksi.
- o Maakuntaliitto edistää kestävien toimintamallien luomista biotalousklusterin vahvistamiseksi.
- o Maakuntaliitto edistää metsään, ruokaan ja veteen pohjautuvien tuotantoketjujen sivuvirtoja ja hävikkiä hyödyntävien kiertotalouskonseptien syntymistä.
- o Maakuntaliitto edistää biotalouden tuotekehityksen, logistiikan ja markkinoinnin yhteistyöverkostojen syntymistä.
- o Maakuntaliitto tukee uusien teollisten biotalousinvestointien syntymistä Etelä-Savoon.
- o Maakuntaliitto edistää uusiutuvaa energiantuotantoa ja vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymistä.
- o Maakuntaliitto edistää puurakentamista tukemalla pilottirakennuskohteiden käynnistämistä ja alan toimijoiden yhteistyötä.

Etelä-Savo luo ketteriä innovaatioita strategisilla kärkialoilla.

- o Maakuntaliitto toteuttaa ja edistää Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategiaa 2018–2021 mm. vahvistamalla metsään, veteen ja ruokaan perustuvia ja tukevia kehitys- ja innovaatioalustoja.
- o Maakuntaliitto edistää metsään, veteen ja ruokaan perustuvia ja niitä tukevia innovaatioita.
- o Maakuntaliitto edistää uusien palveluinnovaatioiden tuotteistamista.
- o Maakuntaliitto jalkauttaa käytännön toimiksi Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistä älykkään erikoistumisen strategiaa mm. edistämällä TKI-toimijoiden ja innovaatioekosysteemien verkostoitumista.
- o Maakunta syventää yhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen kanssa Elinkeinot murroksessa -pilotin toimeenpanossa ja hyödyntää hankkeen kansainvälisen verkoston kautta saatavaa lisäarvoa.

Viestintä osana vaikuttamista

Monipuolinen sidosryhmäyhteistyö ja viestintä lisäävät maakunnan vaikutusvaltaa ja näkyvyyttä sekä tukevat maakunnan tavoitteiden saavuttamista. Toimivilla, monipuolisilla sekä laaja-alaisilla yhteiskuntasuhteilla niin maakunnan sisällä kuin ulkopuolellakin, tuodaan esiin maakunnan tavoitteita eri päätöksentekotasolla sekä intressiryhmissä. Nopeasti muuttuviin tilanteisiin reagoidaan sidosryhmäverkoston yhteistyötä hyödyntäen. Oikean tilannekuvan ylläpitäminen maakunnasta antaa avaimet oikeanlaiselle vaikuttamiselle maakunnan parhaaksi.

Maakuntaliiton omaa viestintää tehdään aktiivisesti. Eri valmisteluprosesseissa muodostuneita tavoitteita edistetään parhaimmillaan laaja-alaisella ja monikärsäisellä viestinnällä. Viestinnässä tuodaan esiin maakuntaliiton osaamista ja asiantuntemusta sekä ollaan sidosryhmien ja median tavoitettavissa ja käytettävissä.

Laaja-alaista yhteistyötä

Maakuntien välisellä yhteistyöllä tuodaan lisää vahvuutta ja vaikuttavuutta yhteisten tavoitteiden edistämiseksi. Vuonna 2019 Etelä-Savo osallistuu Itä-Suomen neuvottelukunnan ja Itä-Suomen yhteistoiminta-alueen työvaliokunnan toimintaan. Keskeistä on myös yhteistyö vaalipiirin alueella yhdessä Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan kanssa.

Toimivat kansainväliset yhteydet ovat maakunnalle elintärkeitä. Maakuntaliitto toimii monilla kansainvälisillä foorumeilla ja on muun muassa Suomalais-Venäläisen kauppakamarin jäsen. Kansainvälisen kaupan ja liikenteen lisääntyminen talouden myönteisen kehityksen myötä luo myös maakuntaliiton kansainväliselle toiminnalle kasvavaa merkitystä. Perinteisten yhteistyösuuntien lisäksi Lähi-idän ja Afrikan kaltaiset alueet ovat mahdollisuuksia myös Etelä-Savolle ja sen yrityksille ja muille toimijoille.

Yhteistyö Venäjän kanssa voi vuonna 2019 näyttää edistymisen merkkejä. Muun muassa matkailussa ja rajanylityksessä tämä jo näkyy. Parikkalan rajanylityspaikka ja sen kansainvälistäminen on selkeä esimerkki kokonaisuudesta, jossa maakunnalla on intressejä yhdessä venäläisten kumppaneiden kanssa.

Kiinan kanssa jatketaan tiivistä ja hyvin sujuvaa yhteistyötä. Maakuntaliitto luo puitteita yhteistyölle ja antaa Kiinassa tarvittavaa taustatukea muille maakunnan toimijoille. Vuonna 2019 Kiina-yhteistyössä korostetaan maakunnan strategisia kärkiä, joista erityisesti vesi on noussut merkittäväksi.

EU-politiikan osalta keskeisiä vaikuttamisen kohteita ovat EU-instituutiot Brysselissä. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliitoilla on Brysselissä yhteinen EU-toimisto.

Tavoitteet vuodelle 2019:

- Maakunnan näkyvyys, toimijoiden ja asukkaiden osallisuus ja toiminnan avoimuus lisääntyvät.
- Maakunnan edun ajaminen on oikea-aikaista ja tuloksellista.
- Maakunnan sisäinen ja ulkoinen yhteistyö, ml. kansainvälinen yhteistyö, on sujuvaa ja vaikuttavaa.
- Maakuntauudistus luo hyvät lähtökohdat yhteisen Etelä-Savon menestykselle.
- Maakunnan selkeä viestintä edistää yhteistä tahtotilaa.

Tätä teemme vuonna 2019:

- o Maakuntaliitto tekee tiivistä yhteistyötä naapurimaakuntien kanssa Itä-Suomessa ja Kaakkois-Suomen alueella muun muassa laatimalla yhteisiä tavoitteita ja pitämällä yhteyttä alueen kansanedustajiin ja muihin vaikuttajatahoihin sekä osallistumalla Itä- ja Kaakkois-Suomi yhteistyöhön.
- o Maakuntaliitto toteuttaa koko henkilöstönsä toimesta tehtäväalueisiinsa liittyvää edunvalvontaa eri vaikuttamiskanavia käyttäen. Keskeiset kannanotot ja lausunnot päättää maakuntahallitus.
- o Maakuntaliitto toimii hyvässä yhteistyössä kansainvälisten kumppanien kanssa ja luo verkostoja maakunnan toimijoiden kansainvälisyyden tukemiseksi.
- o Maakuntaliitto kehittää ja hyödyntää omia tapahtumiaan kuten maakuntapäivää, Etelä-Savon valtuuskunnan kokoontumista ja Päämajasymposiumia sidosryhmäsuhteiden rakentajina ja viestinnän kanavana.
- o Maakuntaliitto on aktiivinen osallistuja ja toimii hyvässä vuorovaikutuksessa maakunnan elinkeinoelämän, median ja järjestökentän sekä muiden alueen toimijoiden kanssa.
- o Maakuntaliitto tunnistaa keskeiset valtion politiikkalinjaukset ja niistä johdetut lainsäädännön muutokset ja valtion budjetin alueelliset vaikutukset sekä pyrkii vaikuttamaan niihin.
- o Maakuntaliitto toteuttaa yksin sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa tiedotus- ja markkinointitoimia, jotka lisäävät näkyvyyttä, osallisuutta ja avoimuutta.

Taloudelliset voimavarat

Liiton käytettävissä olevat taloudelliset resurssit koostuvat valtion talousarvioissa sille osoitetusta kehittämisrahoituksesta sekä liiton omasta talousarvioista, johon rahoitus kannetaan jäsenkuntien maksuosuuksina.

Taloussuunnitelman toimintavuosien toimintatulot ja – menot sekä rahoitustulot ja – menot ja jäsenkuntien maksuosuudet käyvät ilmi alla olevasta taulukosta:

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Hankkeet nettona

1 000 €	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	2 482	2 482	0
Toimintamenot	-2 606	-2 631	0
Toimintakate	-125	-150	0
Rahoitustulot	0	0	0
Rahoitusmenot	0	0	0
Vuosikate	-125	-150	0
Tilikauden tulos	-125	-150	0
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 450	2 450	0
Maksuosuuksien muutokset	1,0 %	0 %	

Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi muodostuu vuoden 2019 talousarviosta. Talousarvio 2019 on laadittu 125 000 euroa alijäämäiseksi ja taloussuunnitelma 2020 on laadittu 150 000 euroa alijäämäiseksi, koska maakuntaliitolla on käytössään edellisvuosien ylijäämiä. Suunnitelmakauden viimeiselle vuodelle ei ole budjetoitu mitään, koska taloussuunnitelman laadinnassa lähdetään siitä, että maakuntaudistuksen myötä nykyvuotoisen maakuntaliiton viimeinen toimintavuosi on vuosi 2020. Tämän jälkeen maakuntaliiton toiminnot ja henkilöstö siirretään liikkeenluovutuksella uudelle perustettavalle maakunnalle.

Edellä esitetyn taloussuunnitelman toimintatulot muodostuvat pääosin jäsenkuntien maksuosuuksista. Hankkeisiin on käytettävissä kehittämisrahoitusta, jonka suuruus vaihtelee vuosittain ja täsmentyy talousarvion käyttösuunnitelmassa. Hanketoiminnan nettokustannukset esitetään taloussuunnitelman toimintamenoissa.

Talousarvio 2019

Syyskuussa tehdyn seutukuntakierroksen perusteella vuoden 2019 talousarvioon esitetään jäsenkuntien jäsenmaksuja nostettavaksi 1,0 prosenttia eli yhteensä 24 300 €. Tilikauden tulos olisi samalla 125 000 euroa alijäämäinen, koska maakuntaliitolla on käytössään edellisten vuosien ylijäämiä. Taustalla on vuodelle 2017 jäsenmaksuosuuksien 3,0 prosentin lasku ja 200 000 ylijäämien käyttö, koska tuon hetkisen aikataulun mukaan maakuntaudistuksen piti tulla voimaan vuoden 2019 alusta ja näin ollen vuoden 2018 piti

olla maakuntaliiton viimeinen toimintavuosi. Vuodelle 2018 jäsenmaksuosuuksia nostetiin 2 % eli 47 600 euroa. Maakuntaudistuksen aikataulun siirtyminen kokonaisuudessaan kahdella vuodella eteenpäin – vuoden 2021 alkuun – vaikuttaa merkittävästi maakuntaliiton talouden suunnittelun aikajänteeseen ja maakuntaliiton maksuvalmiuden säilyttämiseen ml. ylijäämien käyttö.

TALOUSARVIO 2019

Hankkeet nettona

€	TA 2018	TA 2019	muutos%
Toimintatulot	2 457 300	2 481 600	1,0 %
Toimintamenot	-2 557 000	-2 606 300	1,9 %
Toimintakate	-99 700	-124 700	25,1 %
Rahoitustulot			0,0 %
Rahoitusmenot	-300	-300	0,0 %
Vuosikate	-100 000	-125 000	25,0 %
Tilikauden tulos	-100 000	-125 000	25,0 %
Tilikauden yli/alijäämä	-100 000	-125 000	0
Tulot yhteensä	2 457 300	2 481 600	1,0 %
Menot yhteensä	-2 557 300	-2 606 600	1,9 %

Valtuuston käsittelemässä talousarviossa hankkeet on huomioitu vain nettokustannusten osalta. Maakuntahallitus käsittelee talousarvion tulosityksiköittäin ja hankkeittain sekä täsmentää talousarviota käyttösuunnitelmassa.

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu olemassa oleva henkilöstö. Vuodelle 2019 vaikuttaa uusi 1.2.2018 voimaan astunut työehtosopimuskausi, joka sisältää vuodelle 2019 seuraavat korotukset: tammikuussa 9,2 % kertakorvauksen, tammikuussa 1,2 % järjestelyerän sekä huhtikuussa yleiskorotuksen. Taloussuunnitelman jaksolle vaikuttavat myös sopimusmääräykset, jotka liittyvät 5.9.2016 allekirjoitettuun kilpailukyky sopimukseen. Kyseisen sopimuksen mukaan lomarahen vähentäminen 30 prosentilla koskee vielä lomanmääräytymisvuosia 2018 – 2019.

Talousarvio sitoo maakuntahallitusta toimintatulojen ja -menojen sekä rahoitustulojen ja -menojen tasolla.

Talousarvion rakenne

Maakuntahallituksen talousarvioehdotus jaetaan kolmeen tehtäväalueeseen:

- Luottamushenkilöhallinto
- Virasto
- Hankkeet*

Luottamushenkilöhallinto sisältää kahden kustannuspaikan kustannukset:

- Luottamushenkilöhallinto eli valtuusto ja hallitus (sis. myös maakuntajohtajan kulut)
- Tarkastuslautakunta

Viraston sisällä kustannukset jaetaan neljälle kustannuspaikalle:

- Aluekehitysyksikkö
- Aluesuunnittelu-yksikkö
- Hallinto- ja kehittämissyksikkö
- Maakuntajohtajan esikunta

*Hankkeissa ovat kaikkien niiden maakuntaliiton hallinnoimien hankkeiden tuotot ja kulut, jotka ovat tiedossa talousarvion laadinnan hetkellä. Tehtäväalueen talousarvio täydentyy käyttösuunnitelmassa mahdollisten uusien hankkeiden käynnistyessä.

Talousarvioehdotukseen sisältyvät hankkeet

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu seuraavat hankkeet:

- Rakennerahasto-ohjelmien tekninen tulo EAKR**
- Ennakointiverkko
- Välineitä taajamien elinvoimaisuuteen ja uusiutumiseen
- Kohti uutta Etelä-Savoa – muutosvalmennuksen suunnitteluhanke
- Industrial Transition – pilotin toimeenpano Etelä-Savossa
- Etelä-Savon henkilöliikennejärjestelmän uudelleen pilotointi
- Maakuntauudistus – Sote-koordinaattori
- Esavoennakoi 360° - Etelä-Savon ennakointihanke 2019-2022
- Savon historian digitointi ja tunnetuksi tekeminen
- Lisäksi hankeosiossa seurataan Savon säätiön kuluja

**Ohjelmakaudella 2014–2020 sitä on kaikkiaan käytettävissä 851 000 euroa eli vähennystä edelliseen ohjelmakauteen 2007 – 2013 on kaikkiaan 72 %. Vuonna 2018 EAKR-teknisen avun hankkeen nettomenot ovat 118 300 euroa ja talousarviossa 2019 ne ovat 75 100 euroa.

Hankkeiden tulot ja menot 2019

€	TA 2018	TA 2019
Hankkeiden tulot	387 500	488 325
Hankkeiden menot	-564 800	-649 350
Nettomenot	-177 300	-161 025

Valtio on osoittanut maakuntauudistuksen valmisteluun maakuntaliitolle rahoitusta erityisesti vuonna 2018. Maakuntauudistuksen on tarkoitus siirtyä omaan organisaatioonsa vuoden 2019 alusta, mikäli eduskunta hyväksyy asiaa koskevat lait. Mikäli uudistuksen päätöksenteko menee vuoden 2019 puolelle, huolehtii maakuntaliitto uudistuksen valmistelun taloudesta ja koordinoinnista niin kauan, kun sille on tarve. Maakuntaliiton talousarviossa kaikkia hankkeita ja lukuja täsmennetään käyttösuunnitelmassa ja tarpeen vaatiessa maakuntavaltuustolle esitetään talousarvioin muutos.

Talousarviotaululukot vuosille 2019 - 2021

- Investointiosa
- Rahoitusosa
- Tuloslaskelmaosa
- Käyttötalousosa
- Henkilöstö
- Kuntien maksusuudet

INVESTOINTIOSA	TALOUSARVIO 2019				
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Talous- ja henkilöstöhallinnon yhtiö					
Investointimeno	0	0	-60 000	0	0

Maakuntaliitto on ollut valmistelemassa Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan talous-, henkilöstö- ja ICT yhtiön perustamista. Perustettavana on kokonaan uusi yhtiö, johon myös maakuntaliitto osallistuu ja pääomittaa yhtiöitä yhteensä 60 000 €. Investointi kohdistuu seuraavasti: Osakkeet jakautuvat Inhouse-yhtiö 50 000 euroa 1389 osaketta (36 euroa kappale) ja Outhouse-yhtiö 10 000 euroa 2500 (4 euroa kappale) osaketta. Erikseen tulee päätettäväksi maakuntaliiton osalta palveluiden osto ICT-, palkanlaskenta- ja talouspalvelujen osalta. Investoinnille ei ole arvioitavissa tuloja.

RAHOITUSOSA	TALOUSARVIO 2019				
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-50 948	-100 000	-125 000	-150 000	0
Tulorahoituksen korjauserät	-24 692				
Toiminnan rahavirta	-75 640	-100 000	-125 000	-150 000	
Investointien rahavirta					
Investointimenot			-60 000		0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000				
Investointien rahavirta	100 000	0	-60 000		
Toiminnan ja investointien rahavirta	24 360	-100 000	-185 000	-150 000	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Rahoituksen rahavirta					
Vaikutus maksuvalmiuteen	24 360	-100 000	-185 000	-150 000	0
Rahavarat 31.12.	832 585	732 585	547 585	397 585	
Rahavarat 1.1.	809 586	832 585	732 585	547 585	

TP = Tilinpäätös
 TA = Talousarvio
 TS = Taloussuunnitelma

TULOSSLASKELMAOSA

TALOUSARVIO 2019

Hankkeet nettona

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	Muutos 2018-19 %
TOIMINTATUOTOT	2 448 834	2 457 300	2 481 600	2 481 600	0	1,0
TOIMINTAKULUT	-2 509 636	-2 557 000	-2 606 300	-2 631 300	0	1,9
	-60 803	-99 700	-124 700	-149 700	0	
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0,0
Muut rahoitustuotot	9 999	0	0	0	0	0,0
Korkokulut	-54	-200	-200	-200	0	0,0
Muut rahoituskulut	-90	-100	-100	-100	0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	9 855	-300	-300	-300	0	0,0
VUOSIKATE	-50 948	-100 000	-125 000	-150 000	0	
TILIKAUDEN TULOS	-50 948	-100 000	-125 000	-150 000	0	

Hankkeet bruttona

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	Muutos 2018-19 %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 497 163	2 498 300	2 598 800	2 474 600	0	4,0
Tuet ja avustukset						
Tuet ja avustukset valtiolta	736 316	306 500	371 125	302 500	0	21,1
Tuet ja avustukset muilta	23 880	40 000	0			
Tuet ja avustukset	760 196	346 500	371 125	302 500	0	7,1
Vuokratuotot	9 266				0	
Muut toimintatuotot	25 344					
TOIMINTATUOTOT	3 291 969	2 844 800	2 969 925	2 777 100	0	4,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 622 439	-1 529 800	-1 585 000	-1 597 400	0	3,6
Eläkekulut	-351 154	-331 300	-330 650	-333 800	0	-0,2
Muut henkilösivukulut	-32 657	-33 100	-33 250	-33 200	0	0,5
Henkilöstökulut	-2 006 250	-1 894 200	-1 948 900	-1 964 399	0	2,9
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-951 924	-775 900	-869 025	-688 000	0	12,0
Palvelujen ostot	-951 924	-775 900	-869 025	-688 000	0	12,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-125 185	-86 100	-87 900	-87 200	0	2,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-125 185	-86 100	-87 900	-87 200	0	2,1
Avustukset	-77 966	0				
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-191 447	-188 300	-188 800	-187 200	0	0,3
Muut toimintakulut	-191 447	-188 300	-188 800	-187 200	0	0,3
TOIMINTAKULUT	-3 352 772	-2 944 500	-3 094 625	-2 926 800	0	5,1
TOIMINTAKATE	-60 803	-99 700	-124 700	-149 700	0	
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot					0	
Muut rahoitustuotot	9 999				0	
Korkokulut	-54	-200	-200	-200	0	
Muut rahoituskulut	-90	-100	-100	-100	0	
Rahoitustuotot ja -kulut	9 855	-300	-300	-300	0	
VUOSIKATE	-50 948	-100 000	-125 000	-150 000	0	
TILIKAUDEN TULOS	-50 948	-100 000	-125 000	-150 000	0	

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	Muutos 2018-19 %
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 377 841	2 425 300	2 449 600	2 449 600	0	1,00
Muut toimintatuotot	24 692					0,00
TOIMINTATUOTOT	2 402 533	2 425 300	2 449 600	2 449 600	0	1,00
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-142 229	-173 100	-182 300	-187 400	0	5,3
Eläkekulut	-19 873	-24 800	-25 450	-26 100	0	2,6
Muut henkilösivukulut	-2 229	-3 100	-2 650	-2 700	0	-14,5
Henkilöstökulut	-164 332	-201 000	-210 400	-216 200	0	4,7
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-279 553	-323 500	-294 600	-302 600	0	-8,9
Palvelujen ostot	-279 553	-323 500	-294 600	-302 600	0	-8,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-41 705	-20 200	-20 100	-20 600	0	-0,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 705	-20 200	-20 100	-20 600	0	-0,5
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-47 230	-54 500	-54 500	-56 000	0	0,0
Muut toimintakulut	-47 230	-54 500	-54 500	-56 000	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-532 821	-599 200	-579 600	-595 400	0	-3,3
LUOTTAMUSHLÖHALLINTO NETTO	1 869 713	1 826 100	1 870 000	1 854 200	0	2,4
VIRASTO						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	28 518	25 000	25 000	25 000	0	0,0
Tuet ja avustukset	7 865	7 000	7 000	7 000	0	0,0
Vuokratuotot	9 266				0	0,0
Muut toimintatuotot	652					0,0
TOIMINTATUOTOT	46 301	32 000	32 000	32 000	0	0,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 010 946	-1 003 200	-1 101 000	-1 133 000	0	9,7
Eläkekulut	-246 586	-243 800	-253 700	-261 000	0	4,1
Muut henkilösivukulut	-19 971	-22 100	-24 700	-25 500	0	11,8
Henkilöstökulut	-1 277 502	-1 269 100	-1 379 400	-1 419 500	0	8,7
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-289 849	-349 900	-327 075	-336 600	0	-6,5
Palvelujen ostot	-289 849	-349 900	-327 075	-336 600	0	-6,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-62 134	-58 000	-58 000	-59 700	0	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-62 134	-58 000	-58 000	-59 700	0	0,0
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-106 516	-103 500	-101 200	-104 200	0	-2,2
Muut toimintakulut	-106 516	-103 500	-101 200	-104 200	0	-2,2
TOIMINTAKULUT	-1 736 001	-1 780 500	-1 865 675	-1 920 000	0	4,8
VIRASTO NETTO	-1 689 700	-1 748 500	-1 833 675	-1 888 000	0	4,9
HANKKEET						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	90 804	48 000	124 200	0	0	158,8
Tuet ja avustukset	752 331	339 500	364 125	295 500	0	7,3
TOIMINTATUOTOT	843 135	387 500	488 325	295 500	0	26,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-469 265	-353 500	-301 700	-277 000	0	-14,7
Eläkekulut	-84 695	-62 700	-51 500	-46 700	0	-17,9
Muut henkilösivukulut	-10 456	-7 900	-5 900	-5 000	0	-25,3
Henkilöstökulut	-564 416	-424 100	-359 100	-328 700	0	-15,3
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-382 522	-102 500	-247 350	-48 800	0	141,3
Palvelujen ostot	-382 522	-102 500	-247 350	-48 800	0	141,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-21 345	-7 900	-9 800	-6 900	0	24,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 345	-7 900	-9 800	-6 900	0	24,1
Avustukset						
Avustukset	-77 966	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-37 701	-30 300	-33 100	-27 000	0	9,2
Muut toimintakulut	-37 701	-30 300	-33 100	-27 000	0	9,2
TOIMINTAKULUT	-1 083 950	-564 800	-649 350	-411 400	0	15,0
HANKKEET NETTO	-240 815	-177 300	-161 025	-115 900	0	-9,2

HENKILÖSTÖ VUONNA 2019

	HLÖ 2018	HTV 2018	HLÖ 2019	HTV 2019
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
Maakuntajohtaja	1	1	1	1
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO YHT.	1	1	1	1
VIRASTO				
HALLINTO- JA KEHITTÄMISYKSIKKÖ				
Hallinto- ja kehittämisjohtaja		1		1
Henkilöstöasiantuntija		1		1
Hallintosihteer		1		1
Taluspäällikkö		1		1
Tiedonhallinnan asiantuntija		1		1
Tietojärjestelmäpäällikkö		1		1
Virastoemäntä		1		1
YHTEENSÄ	7	7,0	7	7,0
ALUESUUNNITTELUYKSIKKÖ				
Aluesuunnittelujohtaja		1		1
Kaavoituspäällikkö		1		1
Kehittämispäällikkö		1		0,96
Ympäristöpäällikkö		1		1
YHTEENSÄ	4	4,0	4	3,96
ALUEKEHITYSYKSIKKÖ				
Aluekehitysjohtaja		1		1
Kehittämispäällikkö, elinkeinoelämä/innovaatiotoiminta		1		1
Kehittämispäällikkö, hyvinvointi		0,5		1
Kehittämispäällikkö, matkailu ja kulttuuri		1		1
Kehittämispäällikkö, koulutus, tutkimus, ennakointi		1		1
Ohjelmapäällikkö, maakuntastrategia ja -ohjelma		1		1
Tilastoasiantuntija		1		1
YHTEENSÄ	7	6,4	7	7,0
MAAKUNTAJOHTAJAN ESIKUNTA				
Maakuntajohtajan sihteeri		1		1
Viestintäpäällikkö		1		1
YHTEENSÄ	2	2,0	2	2,0
VIRASTO YHTEENSÄ	20	19,4	20	19,96
HANKKEET				
ENNAKOINTIVERKKO				
Ennakointiasiantuntija		1,00		0,25
Ennakointiasiantuntija		1,00		0,25
YHTEENSÄ	2	2,00		0,50
ETELÄ-SAVON HENKILÖLIKENNEJÄRJ.UUD.PILOT.				
Kehittämispäällikkö				0,04
HALLINNOLLINEN TEKINEN TUKEA, EAKR				
Kehittämispäällikkö, hyvinvointi		0,5		0,0
Maksatusasiantuntija		0,6		0,6
Maksatusasiantuntija		1		1
Maksatusasiantuntija		1		1
Ohjelmapäällikkö		1		1
YHTEENSÄ	4	4,1	4	3,6
HYVINVOINTIA KULTTUURISTA				
Kehittämispäällikkö, hyvinvointi		0,1		0,0
Kehittämispäällikkö, matkailu ja kulttuuri		0,1		0,0
Koordinaattori		0,5		0,0
YHTEENSÄ	1	0,63		0,00
INDUSTRIAL TRANSITION-PILOTIN TOIMEENPANO E-SAVOSSA				
Projektiassistentti			1	0,04
KOHTI UUTTA ETELÄ-SAVOA - MUUTOVALM.SUUNN.				
Henkilöstöasiantuntija, maakuntaudistus			1	0,17
MAAKUNTAUUDISTUKSEN VALMISTELU				
Projektipäällikkö		0,17		0,00
Projektiordinaattori		0,50		0,00
YHTEENSÄ	2	0,67		0,00
ESAVOENNAKOI 360° - Etelä-Savon ennakointihanke 2019-2022				
Ennakointiasiantuntija				0,75
Ennakointiasiantuntija				0,75
YHTEENSÄ			2	1,50
VÄLINEITÄ TAAJAMIEN ELINVOIMAISUUTEEN JA UUSIUT.				
Rakennusinventoija			1	0,42
HANKKEET YHTEENSÄ	9	7,4	9	6,3
KAIKKI YHTEENSÄ	30	27,8	30	27,2

KUNTIEN MAKSUOSUUDET 2019, Alustavat

	lask.vero- tulot 2016(* 1000 €	2019 maksuosuudet €	%	maksuosuus 2018	muutos €
Enonkoski	4 099 372	21 535	0,8791	21 321	214
Heinävesi	10 534 774	55 342	2,2592	54 793	549
Hirvensalmi	6 595 609	34 648	1,4145	34 305	343
Joroinen	15 693 069	82 440	3,3654	81 622	818
Juva	18 112 592	95 150	3,8843	94 206	944
Kangasniemi	16 268 285	85 461	3,4888	84 614	847
Mikkeli	178 874 860	939 675	38,3603	930 353	9 322
Mäntyharju	18 325 694	96 269	3,9300	95 314	955
Pertunmaa	4 713 678	24 762	1,0109	24 516	246
Pieksämäki	58 072 332	305 069	12,4538	302 042	3 027
Puumala	7 149 550	37 558	1,5332	37 186	372
Rantasalmi	9 892 845	51 970	2,1216	51 454	516
Savonlinna	110 547 229	580 732	23,7072	574 971	5 761
Sulkava	7 421 850	38 989	1,5916	38 602	387
YHTEENSÄ	466 301 738	2 449 600	100,0	2 425 300	24 300
muutos-%		1,0			

*) Lähde: Valtiovarainministeriö

ETELÄ-SAVON
MAAKUNTALIITTO

ISBN 978-952-5932-52-2

ISSN 1455-2930